tripler. Quoniam enim dñs sic clamantes adiuuat ut possint portare tribulationes. quinque liberat. quinque conuertit in magnam voluptatem. vbi Clamauit ad me et ego exaudiam eum. cum ipso sum scilicet amando. eripiam eum. et glorificabo eum. et longitudine dierum adimplebo eum. Cum igitur fructus istius tam gloriosi libenter est orandum in huiusmodi casibus eisque certis. et maxime cum indicit oratio super hoc ab ecclesia. Quanto enim plures orant. tanto magis flectitur precibus diuina. sapiente dicit auctoritas. Impossibile est preces multorum non exaudiri. Innotuit nemo aliquid agere nisi ad quod firmum est. vnum et nomen accepit. Et si forte aliqui. etiam preter horas institutas si eis vacat orare voluerint non eis sint impedimento qui ibi aliquid agendum putauerint. Hic tradit mandatum etiam orationes extra ordinarias. et quia non sunt necessaries sed voluntarias. non tradit mandatum ut fiat sed mandatum ne impediat. Et nota primo circa expositionem huius ubi oratorium quod dñs vmusor non solum de psonis retinuit ad ministrandum sibi aliquos ut ministros etiam. sed et de rebus decias ad ministrorum sustentationem. De temporibus dies solempnes. et de locis sibi aliqua specialiter appropriauit ad seruiendum sibi in illis mte quod vnum genus est oratorium quod dicit ecclia id est congregatio rationem eorum qui ibi congregantur. Dicit etiam templum rationem eius in cuius nomine conuenitur scilicet dei. Templum enim dicit a theos quod est deus et platea qui platea dei. Et oratorium rationem eius quod ut fiat sicut principalis fit ibidem scilicet oratio. Secundo quitur de hoc ubi oratorium ad quod firmum est. Vnde enim quod in tempe gratiae non debet esse locus aliquis propius ad orandum. a mulieri ei samaritane quam venit. Joh. iiij. Vbi esse locus orandi respondit dñs dicens. Venit hora in qua veri adoratores adorabunt in spiritu. quia non est curandum de loco. Responsio. non est in loco ponenda talis fiducia quod non credat aliquis alibi se posse non audiri sicut faciebant iudei. sed curandum est ex aliis causis de loco. Si enim non esset locus aliquis orationibus deputatus et tunc nescirent utrum orarent homines ut non multi obmittentur orare. Item cum vadit quis ad locum deputatum orationi plus laborando plus meretur. Item ipse locus ad hoc deputatus ad hoc iuuat sicut locus deputatus contemplationi. ad comedendum 4 filia. Et ideo licet orationibus utus sit in spiritu. tamen deputatur locus aliquis orationi ut sit ecclia extra de oratione fidelium. et ut pro illuc eundo plus meretur et ad orandum efficacius iuuetur. Tno quia de iustitia hui mandati. nemo aliquid agere. Videtur enim secundum illud quod non licet in oratorio predicare. uel confessiones audire. et similia. hic enim non est orare. Responsio. Istu spiritualia exercitia quibus animi in deum diriguntur secundum quandam notis extensione vocantur. orationes quinque. quia oratio est ascensus animi in deum secundum quandam diffinitionem. Non glosa super illud matthi. xvii. Hoc genus demonium non eicitur nisi per orationem et ieunium dicit. Dicunt quibus non solum est in verbis sed in omnibus que in obsequium dei fidei deuotione geruntur. Sicut igitur sub spe satisfactionis que est ieunium apprehendit omnes curiositas afflictio et sub elemosina omne genus pietatis. ita sub oratione omnes actiones spirituales. Cum igitur dicit quod in oratorio non aliud agitur quam orare non prohibet. quod hoc fieri ibi actiones predicte spirituales. Iterum quitur nunquid non licet in casu ibi comedere ut iacere. Responsio. non regularitur. sed dispensatione ex causa. Sed iterum quitur nunquid licet ibi dispensatione emere uel vendere sicut comedit cum dñs eiecerit vendentes et ementes de templo. Responsio. non.

quia ista qui nunquam exercent sine peccato. Et ex hijs colligere quod actiones spirituales regularitur ibi fieri. Actiones corporales quae sunt necessitatis et sine peccato ibi fieri dispensatiue. Actiones vero quae vir aliquando sunt sine peccato nullatenus debent ibi fieri nisi forte in necessitate pegrinationis. De commendatione orationum secundum extraordinarios Capitulum Quadragesimum

Quarto attendum est quod thomas augustinus prohibet impedire illos qui forte assis interdum orare volunt preter horas constitutas manifeste commendat hymnorum orationes secretas. quod ad dubio signum est eundem secretis. et a viris sciis cum omni diligentia sectande. Huius exemplum religiosis nobis saluatoris qui cum nullo indigeret tamen legitur orasse sic. ut nos ad hoc provocaret suo exemplo. Huius exemplum religiosum nobis apli qui ministrium mensarum propter hoc relinquentes dicunt. Actum. vi. Considerate viros ex vobis quos constituamus super hoc opus nos vero orationi instantes erimus. Hoc exemplum relinquunt nobis fere omnes atque sui sicut patet in gestis eorum. Unde et paulus heremita mortuus iuuenum est appodiatus ad arborem. ore et manibus in celum erectis quasi orans. Huius exemplum speciale religiosi nobis beatus dominicus pater nr qui tam frequenter etiam pernoctabat in orationibus carens lectio. Huius exemplum religiosum nobis primitiui fres sicut dicunt illi qui viderunt statum ordinis primitiui. Unde cum quidam frater de primitiis fractus fatuus. ut credit ex minia deuotione venisset parisius et quadam die intrasset ecclesiam minum quod nunc est. et nullum fremum inuenisset ibi orantem. Et considerans quod ecclia prima puuula qui semper erat plena fribus orantibus in tempe quo ante ibi fuerant. assistauit esse ecclia illa quod nunc est. et dum fuisset ei quod erant frm aut. Absit hoc non est ecclia firm predicatorum. Ecclia vero eorum est quedam ecclia pua plena fribus ante altaria prostratis per totam ecclesiam. hec autem non est talis. Ex quo patet qui assidui fuerunt illo tpe fres in hymnorum orationibus. Ad commendationem autem hymnorum orationum sciendum quod habent aliquas progatias super orationes solempnes que fiunt ordinare horis et tribus constitutis in officio ecclesiastico. Illa enim que sunt in eorum officio ecclesiastico pro maiori pte magis sunt laudes quam petitiones. Laudes vero magis pertinet ad patriam que est in plenitudine petitionis. Iuxta illud Joh. xvi. Illo die me non interrogabitis quicquam. Conuerso ad viam in qua est statim indigentie magis pertinent petitiones. Iuxta illud. Jo. eodem capitulo. petite. hic sedim quam laudes. Secrete vero orationes magis sunt petitiones quam laudes. et ideo magis in primis necessarie. Interea in officio cum ibi petitiones fiunt. sunt etc et iterum tales quibus qui interest non multum indiget. In orationibus vero secretis petit quilibet quod sibi placet sedim indigentiam suam sedim modum augustinum dicentis in oratione sua. Miser sum. infirmus es. infirmus sum. medicus es et silia. Cuilibet autem magis necessarium est magis laborare pro eo quo magis indiget. Preterea orationes communes officij sunt de institutione ecclie. orationes vero secrete de institutione dei. iuxta illud matthi vi. Tu vero clauso ostio ora patrem tuum. Et de sic orando legitur exemplum dedisse. de alio vero modo orandi non. et ideo sunt maiorum necessitatis vnde ad omnes pertinent. Ex hijs igitur tribus pertinet quod maiorum necessitatis sunt. Item hymnis se aliqua propter que videntur ee maiorum efficacie. Sunt ei magis

Nō.